

DE REIS VOORBEREIDEN

Met de trein

Vanuit Nederland: Rechtstreekse verbinding met de Thalys vanuit Amsterdam (iets langer dan 4 uur), Rotterdam en Den Haag naar Parijs. Raadpleeg voor meer informatie uw reisbureau of NS Internationaal in de grotere stations: ☎ 0900 92 96 of www.ns.nl, www.thalys.nl

Vanuit België: De Thalys rijdt rechtstreeks naar het Gare du Nord (10de arr., 1.22 uur vanuit Brussel). Inlichtingen en reserveringen: ☎ 02 528 28 28 of www.thalys.be, www.b-rail.be.

Voordeeltarieven: aangeboden door Thalys, de nationale spoorwegmaatschappijen, Interrail Pass en Eurodomino Pass. Voor meer info: www.thalys.com, www.ns.nl en www.b-rail.be.

📞 Zie blz. 1 voor verdere verbindingen met het openbaar vervoer.

Met het vliegtuig

Parijs heeft twee grote internationale luchthavens. De luchthaven **Roissy**

Charles-de-Gaulle ligt op 23 km ten noorden van Parijs, via de autosnelweg A 1. Die van **Orly** ligt 11 km ten zuiden van de stad langs de A 6.

Verschillende lowcostmaatschappijen vliegen ook op **Beauvais**, op 80 km ten noorden van de stad.

LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Air France - Tal van dagelijkse verbindingen tussen de grote Franse steden en Nederland en België. Inlichtingen en reserveringen: Air France in Frankrijk - 14 av. de l'Opéra - 1ste arr. - ☎ 0820 820 820 - www.air-france.com.

Air France in België - Louisalaan 149 bus 31 - 1050 Brussel - ☎ 070 22 24 66 - www.airfrance.be.

Air France in Nederland - Air France p/a KLM Nederland - Postbus 7700 - 1117 ZL Schiphol - www.klm.com.

Brussels Airlines - www.brusselsairlines.com. Vluchten vanuit Brussel Nationaal - 1930 Zaventem - ☎ 07 035 111.

Vestiging in Frankrijk: 12 rd-pt des Champs-Élysées - 75008 Parijs - ☎ 01 53 53 14 75.

KLM - Vluchten vanuit Nederland - www.klm.com. Vestiging in Nederland - Amsterdam Schiphol Airport.

Vestiging in Frankrijk: KLM: ☎ 0 890 710 710 - Air France: ☎ 0820 820 820

📞 Zie blz. 1 voor verdere verbindingen met het openbaar vervoer.

VLIEGTARIEVEN

Inlichtingen en reserveringen:

Vanuit Nederland: ☎ 0900 854 34 82 (€ 0,35/min.) - www.vliegtarieven.nl.

Vanuit België: ☎ 070 65 90 02 (€ 0,35/min.) - www.vliegtarieven.be.

ALARMNUMMERS

SAMU - ☎ 15

Politie - ☎ 17

Brandweer - ☎ 18

Brandwonden - ☎ 01 42 34 17 58

Antigifcentrum - ☎ 01 40 05

48 48

Noodarts - ☎ 01 47 07 77 77

Verlies bankkaart - ☎ 0 892 705 705 (€ 0,34/min.)

EVENEMENTENKALENDER

Voor de culturele manifestaties raadpleegt u de website <http://75.agenda-culturel.fr/> of de site van het stadsbestuur van Parijs, www.paris.fr, onder de rubriek *Loisirs-Grands Rendez-vous* ('Ontspanning - Belangrijke afspraken').

Jaarlijkse evenementen

JANUARI

► **Festival mondial du cirque de demain:** Pelouse de Reuilly (bos van Vincennes) - www.cirquededemain.com

JANUARI/ FEBRUARI

► **Chinees nieuwjaar:** Grote parades in de Aziatische wijken van het 13de arr. en Belleville - www.chine-informations.com

FEBRUARI

► **Carnaval de Paris:** www.carnaval-pantruche.org

► **Internationaal landbouwsalon:** Porte de Versailles - www.salon-agriculture.com

MAART

► **Boekenbeurs:** Porte de Versailles - www.salondulivreparis.com

► **Art Paris:** in het Grand Palais - www.artparis.fr

► **Festival Banlieues Bleues:** Seine-Saint-Denis - www.banlieuesbleues.org

APRIL

► **Marathon van Parijs:** Marathon (42 km) van de Champs-Élysées naar de av. Foch - www.parismarathon.com/index.html

MEI

► **Foire de Paris:** Porte de Versailles - www.foiredeparis.fr

► **Opendeurdagen in de kunstenaarsateliers van Belleville:**

www.ateliers-artistes-belleville.org

► **Musique côté jardin:** Gratis concerten in de kiosken van Parijs, tot sept. - www.paris.fr/loisirs/paris-au-vert/musique-cote-jardins/p5598

► **Nuit des musées:** evenementen in verscheidene musea in Parijs - <http://nuitdesmusees.culture.fr>

► **Monumenta:** tot eind juni - een monumentale, artistieke installatie in het Grand Palais - www.monumenta.com

► **Les ateliers du Père-Lachaise associés:** opendeurdagen in de kunstenaarsateliers - www.apla.fr

► **Portes ouvertes des ateliers du 14:** de kunstenaars uit de wijk openen hun deuren voor bezoekers - www.mairie14.paris.fr

JUNI

► **Marché de la poésie:** Place Saint-Sulpice - <http://poesie.evous.fr>

► **Paris Jazz Festival:** Tot eind juli in het Parc floral - <http://parisjazzfestival.paris.fr>

► **Muziekfestival:** Institut du Monde arabe - www.imarabe.org

► **Festival Jazz musette des Puces:** in St-Ouen - www.festivaldespuces.com

► **Les Pesticides:** In het Parc floral tot sept. - www.lespesticides.fr

► **Muziekfeest:** In heel Parijs op 21 juni - <http://fetedelamusique.culture.fr>

► **Marche des Fiertés lesbiennes, gays, bi et trans:** Défilé in heel Parijs - www.gaypride.fr

► **Festival Paris-cinéma:** In heel Parijs tot half juli - www.pariscinema.org

OVERNACHTEN

Parijs bestaat uit verschillende wijken met een heel wisselende sfeer. Sommige zijn residentieel (7de, 15de, 16de), terwijl andere typische uitgaanswijken zijn (3de, 10de, 11de). Andere zijn dan weer chic (6de, 7de, 8de) of veeleer familiaal (12de, 13de, 14de, 15de)...

Aan u de keuze!

De adresjes hieronder zijn aangeduid op de uitneembare vouwkaart met een groen nummer (bv. ①). De rode lettercijferaanwijzing verwijst eveneens naar deze vouwkaart.

De prijsaanduidingen gelden voor een standaardtweepersoonskamer in het hoog- en laagseizoen. Sommige hotels geven speciale tarieven; vraag er gerust naar.

La Cité en Les Quais

VAN € 65 TOT € 120

① **Hôtel de Nesle – vouwkaart E5** - 7 r. de Nesle - 75006 - M° Odéon of St-Michel - ☎ 01 43 54 62 41 - www.hotel-denesleparis.com - 📍 - 19 kamers. Een belevenis! Iedere kamer (soms echter zonder eigen badkamer) is schitterend ingericht, elk met haar eigen thema: koloniaal, oosters, landelijk, Molière... Ook de tuin vormt een streling voor het oog en is beplant met... Tunesische palmbomen! En dit midden in het Quartier latin!

Beaubourg - Les Halles

VAN € 76 TOT € 156

③ **Hôtel Andréa Rivoli – vouwkaart E5** - 3 r. St-Bon - 75004 - M° Châtelet - ☎ 01 42 78 43 93 - www.andreahotel.com

com - 32 kamers. Dit hotel stelt u beslist niet teleur: centraal gelegen en een gloednieuw interieur, van de receptie tot de kamers en de ontbijtzaal. Heden-daags ingericht en overal klimaatregeling. Een aanrader!

VAN € 120 TOT € 240

② **Hôtel Crayon – vouwkaart E4** - 25 r. du Bouloi - 75001 - M° Les Halles - ☎ 01 42 36 54 19 - www.hotelcrayon.com - 25 kamers. Een kleurrijk en gastvrij hotel, volledig ingericht door de kunstenaar Julie Gautron, die iedere kamer een heel eigen stijl gaf. Hier voelt u zich meteen thuis, in de huiselijke bar en te midden van de originele meubelen die ieder verblijf tot een unieke ervaring maken.

Le Marais

VAN € 190 TOT € 350

⑩ **Hôtel du Petit Moulin – vouwkaart F4** - 29 r. du Poitou - 75003 - M° St-Sébastien-Froissart - ☎ 01 42 74 10 10 - www.hoteldupetitmoulin.com - ♿ - 17 kamers - ontbijt: € 15. Christian Lacroix ontwierp het interieur van dit hotel. Het is zonder weerga, verfrijnd... ergens halfweg tussen traditioneel en modern. Voetbaden, felle kleuren: iedere kamer is een waar juweeltje!

Quartier latin - Jardin des plantes

VAN € 120 TOT € 150

⑤ **Hôtel des Grandes Écoles – vouwkaart E6** - 75 r. du Cardinal-Lemoine - 75005 - M° Cardinal-Lemoine - ☎ 01 43 26 79 23 - www.hotel-grandes-ecoles.com -

UIT ETEN

De culinaire traditie van Parijs is tegelijk kosmopolitisch en bijzonder rijk. Van het eenvoudigste familierestaurant tot de meest geraffineerde tafels, u hebt er de keuze uit grote en kleine chefs, traditionele of experimentele keuken, lokale gerechten of recepten uit andere streken, een strakke of eerder gemakkelijke bediening...

De adresjes hieronder zijn aangeduid op de uitneembare vouwkaart met een rood nummer (bv. ①). De rode letter-cijfer aanduiding verwijst eveneens naar deze vouwkaart.

La Cité en Les Quais

► LUNCH

VAN € 15 TOT € 27

① **Fish La Boissonnerie – vouwkaart E5** - 69 r. de Seine - 75006 - M° Odéon - ☎ 01 43 54 34 69 - enkel 's middags. Achter de mozaïekgevel schuilt een oud visrestaurant dat alles mee heeft van een gastropub. De bistrokeuken verandert volgens het marktaanbod. Mooie wijnkelder.

► DINER

VAN € 18 TOT € 27

② **Les Fous de l'Île – vouwkaart F5** - 33 r. des Deux-Ponts - 75004 - M° Pont-Marie - ☎ 01 43 25 76 67 - www.lesfousdelile.com. Te midden van het eiland Saint-Louis ligt een bistro waar lekker eten en een vleugje humor hand in hand gaan. Ook de decoratie mag er best zijn, met een verzameling kippen, netjes opgeborgen in hun hok...

Beaubourg - Les Halles

► LUNCH

MINDER DAN € 15

③ **Bob's Kitchen – vouwkaart E4** - 74 r. des Gravilliers - 75003 - M° Arts-et-Métiers - ☎ 09 52 55 11 66 - www.bobsjuicebar.com - enkel 's middags. Ruime keuze aan vruchtensappen, soepen, slaatjes en makis (soort sushi). Vegetarische en biokeuken.

► DINER

VAN € 17 TOT € 23

④ **Les Cyclades-chef Vassilis – vouwkaart E4** - 88 r. St-Martin - 75004 - M° Rambuteau - ☎ 01 42 72 29 65 - zo. avond gesl. Het interieur en wat u op uw bord vindt, brengen u meteen naar een Grieks eilandje. Een van de weinige restaurants in deze regio dat trouw blijft aan zichzelf sinds het ontstaan van Beaubourg.

Le Marais

► LUNCH

VAN € 7,50 TOT € 15

⑤ **L'As du Fallafel – vouwkaart F5** - 34 r. des Rosiers - 75004 - M° St-Paul - ☎ 01 48 87 63 60 - vr. avond en za. gesl. De falafels en sandwiches op basis van pitabrood, de slaatjes, de hummus (puree van kikkererwten) en de kruiden zijn ronduit goddelijk! U vindt er ook de beste shoarma's van Parijs. Ondanks de drukte is het onmogelijk vooraf te reserveren. Wie niet wil wachten, kan ook gerechten kopen om mee te nemen.

► DINER

VAN € 30 TOT € 50

⑥ **Jaja – vouwkaart F5** - 3 r. Ste-Croix-de-la-Bretonnerie - 75004 - M° St-Paul - ☎ 01 42 74 71 52 - www.jaja-resto.com - zo. avond gesl. Aan een aangelegd binnenpleintje, met een mooie verlichting en dito glaspartijen, ligt dit bijzonder aangename restaurant. Hedendaagse keuken, lekkere wijnen. In de zomer worden de tafeltjes op het terras ingedekt. Onvergetelijke tiramisu met kastanje crème!

Quartier latin - Jardin des plantes

► LUNCH

VAN € 10 TOT € 20

⑦ **Le Bibimbap – vouwkaart F6** - 32 bd de l'Hôpital - 75013 - M° Austerlitz - ☎ 0143 31 2742. Klein Koreaans restaurant met een kwaliteitsvolle keuken en een gezellig interieur. De *bibimbap* bestaat uit een assortiment groenten in een kookpot met rijst, vergezeld van eieren, varkensvlees, rundvlees of inktvis. Daarbij hoort nog een koude komkommersoep en specerijen. Proef ook de Koreaanse drankjes en de *daechou cha*, een warme, gesuikerde drank op basis van jubeu.

► DINER

VAN € 35 TOT € 50

⑧ **Bistrot des gastronomes – vouwkaart E5** - 10 r. du Cardinal-Lemoine - 75005 - M° Cardinal-Lemoine - ☎ 01 43 54 62 540 - za. en ma. middag gesl. Goed nieuws voor de gastronomen onder u: een splinternieuwe kantine in het Quartier latin, in handen

van een jonge chef! Ossenstaart, gebraden vijgen... : klassiekers uit de bistrokeuken worden in een heden-daags jasje gestoken.

VAN € 20 TOT € 40

⑨ **Le Petit Bain – vouwkaart F7** - 7 port de la Gare, naast het zwembad Joséphine-Baker - 75013 - M° Bibliothèque-François-Mitterrand - ☎ 01 80 48 49 81 - www.petitbain.org - wo.-za. 19.30-22.30 u, zo. 12.30-17.30 u. In de Petit Bain beweeg je mee op de deining van het water. Dit restaurant (70 plaatsen) is ondergebracht op een boot aan de voet van de BNF. Het menu, op basis van het marktaanbod, verandert iedere woensdag. Verse producten en natuurlijke wijnen. Mooi terras. Een adresje met pit, waar de werknemers deel uitmaken van een re-integratieproject in de arbeidsmarkt.

Saint-Germain-des-Prés

► LUNCH

VAN € 20 TOT € 30

⑩ **Le Polidor – vouwkaart E5** - 41 r. Monsieur-le-Prince - 75005 - M° Odéon of RER Luxembourg - ☎ 01 43 26 95 34. Deze zaak opende zijn deuren in 1845 en is daarmee een van de oudste kantines van Parijs. Traditionele gerechten als varkenswangetjes of ragout. Buitenlandse toeristen zijn er dol op.

VAN € 39 TOT € 169

⑪ **L'Agapé Substance – vouwkaart E5** - 66 r. Mazarine - 75006 - M° Mabillon - ☎ 01 43 29 33 83 - www.agapesubstance.com - zo. en ma. gesl. - beperkt aantal plaatsen, vooraf reserveren. In dit bijhuis van de Agapé, dat halfweg 2011 de deuren opende, kunt u zelf de

Le Bal Café fungeert ook als expositieruimte voor jonge kunstenaars. © G. Belvéze

BRUNCHEN

Het brunchen is almaar populairder geworden en tal van restaurants bieden tijdens het weekend vanaf 11.00 u de mogelijkheid om, al dan niet in buffetvorm, te kiezen voor gesuikerde of eerder hartige varianten.

La Cité en Les Quais

VAN € 20 TOT € 25

L'Ébouillanté – 6 r. des Barres - M° Pont-Marie - ☎ 01 42 71 09 69 - www.restaurant-ebouillante.fr - zomer: dag. 12.00-22.00 u; de rest van het jaar: 12.00-19.00 u - gesl. 25 dec. - brunch op zo. vanaf 12.00 u. Dit theehuis is ongetwijfeld het kleinste van de hele hoofdstad, maar het heeft heel zeker het mooiste terras, gelegen in een voetgangersstraatje tegen de Église Saint-Gervais. Salades, bricks (gevulde pannenkoeken uit Noord-Afrika), gebakjes, 30 soorten thee, fruitcocktails enz. Alles is huisbereid op basis van verse producten.

Le Marais

VAN € 20 TOT € 25

L'Estaminet des Enfants rouges – **vouwkaart F4** - 39 r. de Bretagne - 75003 - M° Filles-du-Calvaire - ☎ 01 42 72 28 12 - Brunch op zo. 9.00-15.00 u. Centraal in de Marché des Enfants rouges, de oudste overdekte markt van Parijs, nodigen enkele kleurrijke tafels u uit voor een brunch op basis van biologische en artisanale producten. Soms wat sober.

ONGEVEER € 25

Rose Bakery Marais – **vouwkaart F4** - 30 r. Debelleye - 75003 - M° Filles-du-Calvaire - ☎ 01 49 96 54 01 - brunch op za. en zo. 10.00-18.00 u. Dit adresje is gekend om zijn bioproducten en zijn zachte prijzen. Op zondag serveert Rose Bakery Marais een Engelse brunch met roerei, pancakes en smoothies en de niet te missen scones. Een goede raad: reserveer vooraf...

Quartier latin - Jardin des plantes

VAN € 15 TOT € 20

Breakfast in America – **vouwkaart E6** - 17 r. des Écoles - 75005 - M° Cardinal-Lemoine - ☎ 01 43 54 50 28 - dag. brunch en ontbijt. Hier proeft u pastry, omelets en drinks: Amerika in Parijs, met tweetalige obers. Wie liever wat zouts heeft, moet beslist kiezen voor de overheerlijke hamburgers.

Saint-Germain-des-Prés

ONGEVEER € 26

Les Éditeurs – **vouwkaart E5** - 4 carr. de l'Odéon - 75006 - M° Odéon - ☎ 01 43 26 67 76 - brunch op za. en zo. 11.00-16.00 u. Deze lounge-ruimte is tegelijk café, bar, theehuis en bibliotheek en huldigt de wijk Saint-Germain-des-Prés, traditioneel de uitgeverswijk. Op ieder uur van de dag kunt u hier terecht voor een tussendoortje of een boek. U kunt er door de verschillende dagbladen bladeren in een gezellige omgeving. De intelligentsia van Parijs

LA CITÉ ★★★ EN LES QUAIS ★★

Het Île de la Cité is de historische bakermat van de hoofdstad en blijft zonder twijfel een van de aantrekkelijkste plekken van de lichtstad. Hier staan twee van de meest kenmerkende gebouwen van Parijs: de Notre-Dame en de Sainte-Chapelle, zonder het nog te hebben over de Conciergerie. Zijn buur en bondgenoot, het Île Saint-Louis, herbergt dan weer schitterende 17de-eeuwse herenhuizen. Twee eilanden om te ontdekken, langs de bruggen en kades...

► **Bereikbaarheid:** M° Cité (lijn 4), Châtelet (lijn 1, 4, 7 en 11) – RER St-Michel-Notre-Dame (lijn C).

► **Tip:** Begin uw dag met een bezoekje aan de Notre-Dame. Bezichtig de Sainte-Chapelle bij zonnig weer, wanneer de glas-in-loodramen op hun mooist zijn.

Notre-Dame ★★★

Detailkaart B2 blz. 51

M° Cité of RER B St-Michel-Notre-Dame - www.notredamedeparis.fr - 8.00-18.45 u, za. en zo. 8.00-19.15 u - rondleiding mogelijk in verschillende talen (gevel en interieur 1.30-2 uur), ma.-vr. 9.30-18.00 u, za. en zo. 9.00-18.00 u - gratis. Beperkte toegang tijdens de erediensten. Geen enkele bagage toegestaan. In het hart van Parijs – en van de Parijzenaars – ligt de Notre-Dame, een kathedraal die zowel de hoogte- als de dieptepunten van de lange geschiedenis van de stad en van Frankrijk heeft meegemaakt. Om de kathedraal in al haar pracht te kunnen bewonderen begeeft u zich naar de quai de la Tournelle, aan de andere kant van de Seine. Rond 1163 begon **Maurice de Sully** aan de bouw en tegen 1300 waren de werkzaamheden voltooid. De Notre-Dame is de laatste van de grote kerken met tribunes en een van de eerste met steunbogen. Nieuw waren de verlengstukken die ervoor moesten zorgen dat het regenwater afgeleid werd en ver van de funderingen neerviel: dit zijn de

eerste **waterspuwers**. De portalen van de **voorgevel** zijn alle even interessant. Het linkerportaal, het portaal van de Maagd, is versierd met een aangrijpende Ontslaping van de Maagd en met een Kroning van Maria. Het middelste toont het Laatste Oordeel. In de kordonlijst van de bogen zijn engelen, aartsvaders, koningen en profeten afgebeeld. Onderaan worden de hemel en de hel gesymboliseerd door Abraham die de zielen ontvangt en door angstaanjagende demonen. Het rechterportaal is het portaal van de H. Anna waar de majestatische Maagd vooropstaat en het Kindje Jezus toont naar romaanse traditie. Boven de portalen prijkt de **Koningsgalerij**. De beelden stellen de koningen van Judea en Israël voor, de voorvaders van Christus. Met zijn diameter van bijna 10 m vormt het indrukwekkende roosvenster aan de voorgevel als het ware een aureool rond het beeld van Maria met Kind. De indeling en de hoogte van het **middenschip** toont duidelijk de overheersing van de Franse school aan het begin van de 13de eeuw, vooral door de hoogte en gewaagdheid die nog meer

uitgesproken zijn dan in het koor. In de 13de en de 14de eeuw wilde men meer ruimte en licht in de kapellen: de ramen werden groter, de tribunes lager. Om dit mogelijk te maken werden enkele steunbogen gebruikt waardoor de hele constructie op de buitenkant rust.

Torens – ☎ 01 53 40 60 80 - april-sept.: 10.00-18.30 u, za. en zo. juli-aug.: 10.00-23.00 u; okt.-maart: 10.00-17.30 u - gesl. 1 jan., 1 mei, 25 dec. - € 8,50 (-25 jaar gratis), 1ste zo. van de maand van nov. tot maart gratis. Smalle, hoge raamopeningen zorgen voor een gevoel van lichtheid. In de rechte toren hangt de beroemde bourdon of hoofdklok die 13 ton weegt terwijl de klepel een kanjer is van 500 kg. Schitterend **uitzicht**★★★.

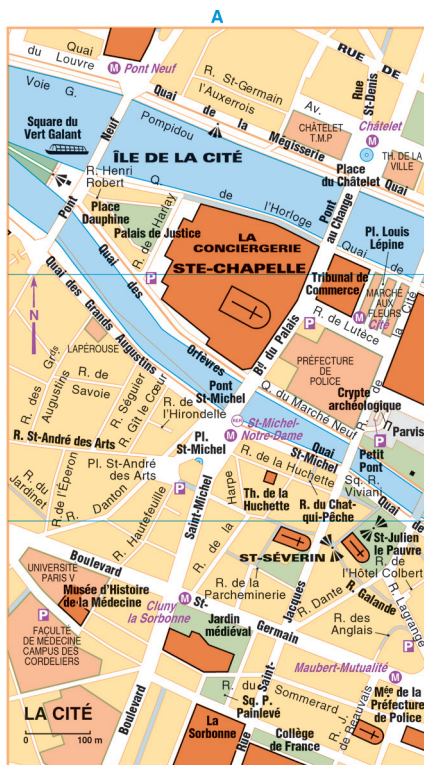
Archeologische crypte★ – ☎ 01 55 42 50 10 - www.crypte.paris.fr - 10.00-18.00 u - gesl. op ma. en feestd. - € 4 (-14 jaar gratis), audiogids € 3. Bij opgravingen onder het voorplein zijn over een afstand van 118 m sporen gevonden van monumenten uit de 3de tot de 19de eeuw. Tijdens uw bezoek ontdekt u met name de overblijfselen van twee Gallo-Romeinse vertrekken met vloerverwarming (links bij het binnenkomen), de funderingen van de laat-Romeinse vestingmuur, de kelders van huizen in de voormalige Rue Neuve-Notre-Dame, waarvan er sommige uit de middeleeuwen dateren, de funderingen van een weeshuis en een deel van de funderingen van de Église Sainte-Geneviève-des-Ardents.

Sainte-Chapelle ★★★

Detailkaart A2

M^o Cité. Toegang links van het centrale portaal van het Palais de Justice.

☎ 01 53 40 60 80 - www.sainte-chapelle.monuments-nationaux.fr - maart-okt.: 9.30-18.00 u (21.30 u op wo. van half mei tot half sept., de kassa sluit 30 min. voor sluitingstijd); de rest van het jaar: 9.00-17.00 u - rondleiding mogelijk (1 uur) om 11.00 u en 15.00 u - meertalige audiogids € 4,50 - gesl. 1 jan., 1 mei, 25 dec. - € 8,50 (-18 jaar en -26 jaar inwoners van de EU gratis), gratis 1ste zo.

HET LOUVRE ★★★

Sinds het einde van de 12de eeuw, van Filips II August tot Lodewijk XIV die Versailles verkoos, was het Louvre de residentie van de Franse koningen. Pas in 1791 werd het Louvrepaleis bij decreet overgedragen aan de 'vereniging van alle wetenschappelijke en kunstmonumenten'. Vandaag herbergt het Louvre een van de belangrijkste kunstcollecties ter wereld. Sinds zijn oprichting bleef het museum zich verder ontwikkelen. Zo werden in september 2012 nog de nieuwe zalen van het departement voor Islamkunst ingehuldigd, waar de be trokken collecties nu in al hun glorie getoond kunnen worden.

► **Bereikbaarheid:** M° Louvre-Rivoli of Palais-Royal-Musée-du-Louvre.

► **Tip:** Het museum is zo groot dat alle zalen niet tegelijk geopend worden. Voor meer informatie over de zalen die wel toegankelijk zijn op de dag van uw bezoek, raadpleegt u best de informatiezuil onder de Piramide of de website van het Louvre. U kunt niet alles in een dag bezichtigen. Maak vooraf uw keuze!

Een paleismuseum

Het Louvre ligt in hartje Parijs, tussen het Palais-Royal, de **Jardin des Tuileries**★ (zie blz. 98) en de Seine, en speelt een centrale rol in de geschiedenis van de stad. Acht eeuwen lang was het de residentie van koningen en keizers en heel wat beroem-

de architecten werkten mee aan de bouw ervan: Pierre Lescot, Philibert Delorme, Jacques II Androuet du Cerceau, Le Vau, Percier en Fontaine, Visconti en Lefuel... Door de opeenvolgende uitbreidingen, die meteen een mooi beeld vormen van de geschiedenis van de architectuur, is het Louvre nu het grootste paleis ter we-

NUTTIGE INFORMATIE

Standaard: ☎ 01 40 20 50 50 - databank: ☎ 01 40 20 53 17 - www.louvre.fr - ♿ - dag, behalve di., 1 jan., 1 mei, 25 dec. 9.00-18.00 u (wo. en vr. 21.45 u) - wisseltentoonstellingen onder de Piramide: 9.00-18.00 u (wo. en vr. 21.45 u) - permanente collectie en wisseltentoonstellingen (zelfde ticket, behalve wisseltentoonstellingen in de Hall Napoléon): € 10 of combinatiekaartje € 14 (geeft toegang tot de permanente collecties en alle wisseltentoonstellingen in het Louvre en het Musée Eugène-Delacroix) - tickets zijn de hele dag geldig, zelfs indien u het museum even verlaat; de verkoop sluit af om 17.15 u (wo. en vr. 21.15 u) - gratis -26 jaar, 1ste zo van de maand en 14 juli. Kaartjes eveneens te koop bij Fnac (zie blz. 37), op www.ticketweb.com of op www.ticketnet.fr (de prijs van het ticket wordt verhoogd met € 1,10); tickets om wachtrijen te vermijden onbeperkt geldig. Het Louvre werkt momenteel aan een eigen ticketsite.

BEAUBOURG EN LES HALLES★

Vroeger waren Les Halles de 'buik van Parijs'. Sinds de jaren 1960 is het de transitzone tussen Parijs en zijn voorsteden. Voor sommigen is het de toegang tot het hart van de hoofdstad, een plek waaraan heel veel zorg moet besteed worden. Dat is ook wat de huidige herindeling van de Halles beoogt. En laten we vooral niet vergeten dat het ook de voornaamste toegangspoort is tot de fabelachtige rijkdom van het Centre Georges-Pompidou.

► **Bereikbaarheid:** M° les Halles (lijn 4), Étienne-Marcel (lijn 4), Rambuteau (lijn 11). RER Châtelet-Les-Halles (lijnen A, B en D).

► **Tip:** Voorzie een halve dag om het magische Centre Georges-Pompidou te bezoeken. Het Musée national d'Art moderne bezichtigt u 's avonds.

Quartier Beaubourg

Het plateau van Beaubourg, dat tot het einde van de jaren 1960 bebouwd was met oude, bouwvallige huizen, is sinds 1977 een bedrijvige plek, dankzij de aanwezigheid van het **Centre Georges-Pompidou★★** met het **Musée national d'Art moderne★★★** (zie verder). Het voorplein van het Centre Georges-Pompidou wordt ingenomen door moderne acrobaten en allerhande straatkunstenaars: vuurspuwers, jongleurs, schilders en karikatuurtekenaars, gitaar- en draaiorgelspelers. In de zomer baadt het plein de hele namiddag in het zonlicht. Grote tentoonstellingen, het sterke punt van Beaubourg, lokken een internationaal publiek. De sfeer is er steeds speels, vrolijk en kleurrijk. Rechts van het gebouw wordt de **Strawinskyfontein** opgeflurd met beeldhouwwerken: die van Tinguely zijn zwart, die van Niki de Saint Phalle zijn heel kleurrijk. Het geheel verwijst naar het werk van de grote componist.

CENTRE GEORGES-POMPIDOU★★

De architecten Richard Rogers en Renzo

Piano voltooiden in 1977 de bouw van deze constructie die een staaltje van technische knowhow is, met een stalen frame, glazen wanden en felle kleuren. De roltrap in de glazen buis wordt *la chenille* (de rups) genoemd en vormt de diagonaal van het bouwwerk. De 6de verdieping biedt een schitterend **uitzicht★★** over de daken van Parijs, met de heuvel Montmartre en de basiliek Sacré-Cœur.

MUSÉE NATIONAL D'ART MODERNE (MNAM/CCI)★★★

M° Rambuteau. Op de 4 de verdieping van het Centre Georges-Pompidou - ☎ 01 44 78 12 33 - www.centrepompidou.fr - ♿ - 11.00-21.00 u (laatste toegang 1 uur voor sluitingstijd); museum en tentoonstellingen: 11.00-21.00 u, do. 11.00-23.00 u (tentoonstellingen galerieën 1 en 2) - gesl. op di., 1 mei - hoogseizoen € 13, laagseizoen € 11 (-26 jaar inwoners van de EU gratis), Musée national d'Art moderne gratis 1ste zo. van de maand - panorama-makaartje (toegang 6de verd. zonder museum of tentoonstellingen): € 3. Als een van de grootste musea voor moderne kunst ter wereld raakt het alle

ENKELE BIJZONDERHEDEN

Een slakkenhuis

Administratief gezien lijkt Parijs op een slakkenhuis: centraal ligt de Seine en het 1ste arrondissement. Daarrond wikkelen zich het 2de, 3de, 4de en 5de arrondissement, die samen het historische (oudheid en middeleeuwen) hart van de stad vormen. Verder op de spiraal liggen het 6de, 7de, 8ste, 9de, 10de en 11de arrondissement met de oudste voorsteden (uit het ancien régime). Tot slot zijn er het 12de, 13de, 14de, 15de, 16de, 17de, 18de, 19de en 20ste arrondissement die het einde vormen van de spiraal en in 1860 opklommen van het statuut van eenvoudig dorp tot arrondissement van de lichtstad.

Een bijzonder bestuur

Aan het hoofd van het stadhuis van Parijs staat een burgemeester, verkozen door de Conseil de Paris, de Raad van Parijs, samengesteld uit 163 raadslieden, om de 6 jaar verkozen uit 518 arrondissementsraadslieden die rechtstreeks verkozen zijn door de Parijse kiezers uit ieder arrondissement. De burgemeester heeft dezelfde

bevoegdheden als die van andere gemeenten, met uitzondering van de politionele macht (verkeer, openbare rust en veiligheid) die onder de bevoegdheid van het hoofd van de politie vallen (een functionaris van de Staat, benoemd in de Ministerraad door de president van de Republiek).

Twintig arrondissementsraden die zetelen in elk van de arrondissements (elk met een eigen gemeentehuis) vormen de schakel tussen het bestuur en de bevolking. Ze hebben geen enkele beslissingsbevoegdheid, maar helpen de burgemeester en de Raad van Parijs. Deze arrondissementsraden worden evenredig samengesteld uit raadslieden verkozen door de kiezers van elk arrondissement, uit gemeentelijke ambtenaren aangesteld door de burgemeester van Parijs, en uit leden verkozen door de Raad van Parijs.

Aangezien Parijs zowel een gemeente als een departement is, komt de Raad nu eens samen als gemeenteraad, dan weer als departementsraad. Het hoofd van de politie van de regio Île-de-France is tegelijk hoofd van de politie van Parijs; hij wordt benoemd door de regering.

BELANGRIJKSTE DATA

3de eeuw v.Chr. – De *Parisii*, een Keltische vissersstam, vestigen zich op het Île de la Cité, *Lutetia*.

360 – Julius de Apostaat, prefect van Gallië, wordt in de *Cité* tot keizer verkoren. *Lutetia* neemt de naam van haar bewoners over en wordt Parijs.

508 – Clovis, koning van de Franken, maakt van Parijs zijn hoofdstad wegens de belangrijke strategische ligging. Hij vestigt zich op het eiland, dat voortaan Île de la Cité heet.

1163 – Maurice de Sully start met de bouw van de Notre-Dame, die meer dan een eeuw zal duren.

1215-1227 – Oprichting van de universiteit van Parijs.

1530 – Begin van de bouw van een nieuw stadhuis om het voormalige Maison aux Piliers van Étienne Marcel te vervangen.

24 augustus 1572 – Slachting van de Bartholomeusnacht en begin van de godsdienstoorlogen.

16de eeuw – Uitbreiding van de stadswallen van Filips August door Karel IX en Lodewijk XIII.

1594-1610 – Onder Hendrik IV wordt de place des Vosges aangelegd en de Hôpitaux de la Charité en St-Louis gebouwd.

1610-1643 – Tijdens het bewind van Lodewijk XIII wordt Parijs een grootse hoofdstad: Richelieu bouwt het Palais-Royal (1629) en sticht de Académie française (1635).

1643-1715 – Lodewijk XIV, de Zonnekoning, laat met de steun van Colbert heel wat werken uitvoeren.

17de eeuw – Aanleg van de Marais, die een bloeitijd kent van 75 jaar.

1667-1670 – Le Nôtre ontwerpt een grandioze oost-westas: hij laat de allée des Tuileries aanleggen, de voorloper van de Champs-Élysées.

14 juli 1789 – Val van de Bastille.

10 augustus 1792 – Val van de Tuileries en van de monarchie.

September 1792 – Uitroeping van de republiek. Begin van de terreur.

21 januari 1793 – Terechtstelling van Lodewijk XVI.

2 december 1804 – Kroning van Napoleon I in de Notre-Dame.

27, 28, 29 juni 1830 – *Les Trois Glorieuses*: de 'juli-ordonnanties', die de persvrijheid afschaffen en het kiesrecht sterk inkrimpen. Lodewijk Filips komt aan de macht.

1832 – Een cholera-epidemie kost het leven aan 19.000 Parijzenaars.

1837 – De eerste spoorlijn: Paris-Saint-Germain.

24 februari 1848 – De februarirevolutie eindigt met de uitroeping van de Tweede Republiek. De persvrijheid wordt hersteld en het algemene kiesrecht ingesteld.

2 december 1851 – Lodewijk Napoleon (Napoleon III) pleegt een staatsgreep. Parijs komt opnieuw in opstand, maar het Tweede Keizerrijk slaat de opstandelingen genadeloos neer.

1852-1870 – Baron Haussmann laat heel wat urbanisatiewerken uitvoeren. In alle wijken worden grote lanen aangelegd of omgevormd om Parijs toegankelijk te maken binnen de context

METAMORFOSE VAN EEN STAD

Een 'kleine' hoofdstad

De stad, die sinds 1973 volledig omgeven is door zijn ringweg; een visuele en luidruchtige barrière en die twee groene longen heeft (het Bois de Boulogne en het Bois de Vincennes), heeft een haast ronde vorm en een wat gedrongen silhouet: ze is breder (12 km van oost naar west) dan ze hoog is (9 km van noord naar zuid) en wordt doorkruist door het blauwe lint van de Seine. Parijs is een relatief kleine hoofdstad – 87 km² tegenover Madrid met 607 km² of Moskou met 879 km² – met een dicht bevolkingsaantal: 20.000 inwoners per km² (Marseille heeft er 3300...). En net op dit kleine grondgebied, met 2.211.297 Parijzenaars, ligt het kloppende hart van Frankrijk...

De verschillende fasen

De eerste omwalling, de eerste bescherming van het eilandje waarop de Parisii van Lutetia woonden, was volledig natuurlijk. De aanhoudende bevolkingsgroei, de noodzaak aan een militaire verdediging die instond voor het opleggen en ontvangen van belastingen om de stad verder te laten groeien en de groter wordende politieke rol van Parijs, leidden in de loop der eeuwen tot de bouw van zes omwallingen, waarbij de voorsteden een voor een mee ingelijfd werden in het grondgebied Parijs.

DE GALLO-ROMEINSE MUUR

Zie omwalling **1** op de kaart blz. 131.
De Parisii afkomstig uit het Galli-

sche Lutetia op het Île de la Cité, dat beschermd werd door de rivier en de omliggende moerassen, gebruiken de Romeinse vrede om zich op de linkeroever van de stroom te vestigen. Zo ontstaat er een nieuwe, volledig Romeinse stad die zich in de 1ste en 2de eeuw uitstrekt langs de Seine, van de boulevard St-Michel tot de place Maubert, en hoger van de rue Descartes tot Luxembourg.

Rond 276-285 moeten de Parisii zich echter terugtrekken in de Cité door de vele invallen van de barbaren. Ze omgeven de Cité door een ringmuur en gebruiken daarvoor de stenen van Romeinse monumenten. De oppervlakte van de stad bedraagt slechts acht tot negen hectaren, wat zo zal blijven in de 4de en de 5de eeuw.

VAN CLOVIS TOT SUGER

Tussen de 6de en de 10de eeuw worden de moerassen drooggelegd en gebruikt voor de landbouw. Terzelfder tijd groeien de havenactiviteiten en de handel rond de place de Grève.

Tijdens de Merovingische periode worden verscheidene heiligdommen gebouwd waarvan tegenwoordig niets meer te zien is, op enkele stukken muur van de Chapelle St-Symphorien van de Église St-Germain-des-Prés na. Onder het bewind van Hugo Capet barst de stad uit zijn voegen en breidt ze zich voornamelijk uit op de rechteroever van de Seine. De koning koos het Palais de la Cité (het huidige Palais de Justice) als verblijfplaats. Dankzij de mi-